

Uvod u biotehnologiju

Prof. dr. sc. Anita Slavica

- Predavanja
- Domaće zadaće
- Konzultacije (po potrebi)
- (Izvanredni) pisani ispit prije kraja semestra (ponedjeljak, 15. siječnja 2024. u ovom terminu, nije obvezan)
- Pismeni ispit u redovnim ispitnim rokovima (ISVU)

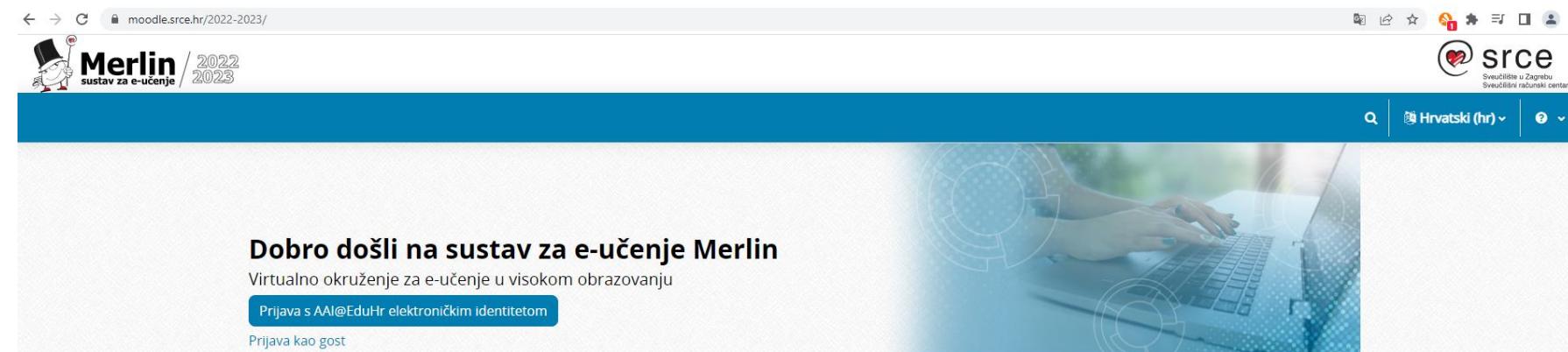
Uvod u biotehnologiju

Sveučilište u Zagrebu
University of Zagreb

Kako do informacija o predmetu? MERLIN 2023/2024

(informacije, nastavni materijali, rezultati ispita,...)

The screenshot shows the Merlin e-learning system homepage. At the top, there is a navigation bar with icons for back, forward, search, and user profile. The main header reads "moodle.srce.hr/2022-2023/" and "Merlin / 2022 / 2023". Below the header, there is a large blue banner featuring a person's hands typing on a laptop keyboard. The text "Dobro došli na sustav za e-učenje Merlin" and "Virtualno okruženje za e-učenje u visokom obrazovanju" is displayed. There are two buttons: "Prijava s AAI@EduHr elektroničkim identitetom" and "Prijava kao gost". On the right side of the banner, there is a link "Sakrij uvod ^". Below the banner, the page title "Merlin" is shown, along with the "15 GODINA CENTRA ZA e-UČENJE" logo. The main content area contains text about the system's purpose and how it connects to ISVU. It also mentions the integration with Moodle and the involvement of various institutions.

Dobro došli na sustav za e-učenje Merlin

Virtualno okruženje za e-učenje u visokom obrazovanju

Prijava s AAI@EduHr elektroničkim identitetom

Prijava kao gost

Sakrij uvod ^

Merlin

15 GODINA CENTRA ZA e-UČENJE

Sustav za e-učenje Merlin omogućava nastavnicima, studentima i ustanovama u sustavu visokog obrazovanja izvođenje kolegija, koji se nalaze u redu predavanja pojedine ustanove, uz primjenu tehnologija e-učenja. Merlin se temelji na sustavu otvorenog koda Moodle koji je tim Centra za e-učenje Srca dodatno razradio i prilagodio potrebama korisnika te je danas najmoderniji sustav za e-učenje. Virtualno okruženje za e-učenje Merlin sastoji se od [sustava za e-učenje Merlin](#), [sustava za webinare](#) i [e-portfolio](#) sustava te je povezan sa sustavom ISVU (Informacijski Sustav Visokih Učilišta).

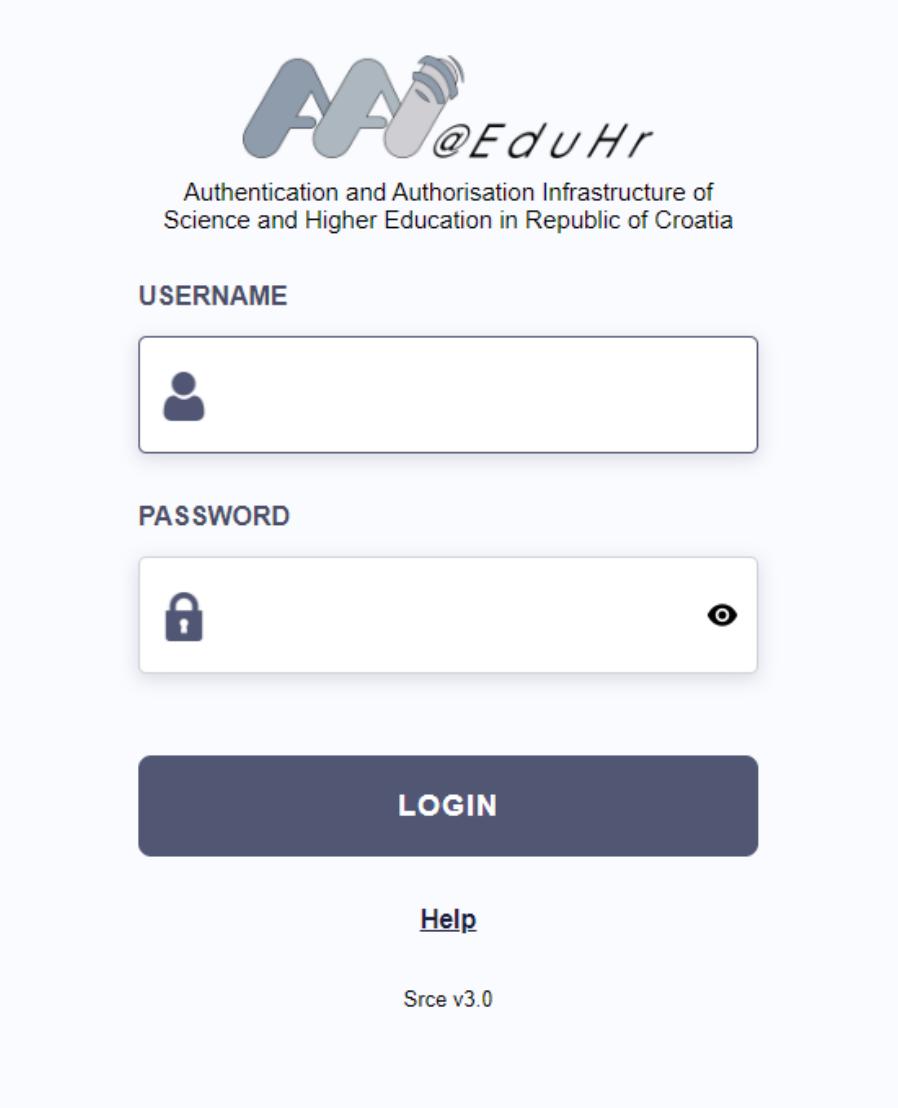
Povezivanje sustava Merlin sa sustavom ISVU omogućava [institucijskim administratorima](#) na sustavu Merlin otvaranje svih kolegija iz sustava ISVU na sustavu Merlin te upis nastavnika i studenata. U sustav za e-učenje Merlin prijavljuje se putem elektroničkog identiteta iz sustava AAI@EduHr. Elektronički identitet Vam dodjeljuje Vaša matična ustanova (visoko učilište). Uvjeti korištenja sustava definirani su [Pravilnikom o organizaciji i korištenju sustava za e-učenje Merlin](#).

Sustav održavaju djelatnici [Centra za e-učenje Srca](#) osiguravajući pouzdan i neprekidan rad sustava i njegovu dostupnost sveučilišnim ustanovama, nastavnicima i studentima, te ujedno pružajući tehničku podršku u uporabi sustava. Trenutačna inačica sustava Moodle na kojoj se temelji sustav Merlin je 3.11.

Uvod u biotehnologiju

Kako do informacija o predmetu? MERLIN 2023/2024

(informacije, nastavni materijali, rezultati ispita,...)

The image shows the MERLIN login interface. At the top, there is a logo consisting of stylized letters 'AA' followed by '@EduHr'. Below the logo, the text reads 'Authentication and Authorisation Infrastructure of Science and Higher Education in Republic of Croatia'. The form has two input fields: 'USERNAME' with a placeholder icon of a person, and 'PASSWORD' with a placeholder icon of a lock. To the right of the password field is a small circular icon with a dot. A large blue 'LOGIN' button is at the bottom, and a 'Help' link is located below it. At the very bottom, the text 'Srce v3.0' is visible.

Authentication and Authorisation Infrastructure of
Science and Higher Education in Republic of Croatia

USERNAME

PASSWORD

LOGIN

Help

Srce v3.0

Uvod u biotehnologiju

Sveučilište u Zagrebu
University of Zagreb

Kako do informacija o predmetu? MERLIN 2023/2024

(informacije, nastavni materijali, rezultati ispita,...)

Sveučilište u Zagrebu / Prehrambeno-biotehnološki fakultet / Preddiplomski / Uvod u biotehnologiju

Uvod u biotehnologiju

E-kolegij Postavke Sudionici Ocjene Izvještaji Opširnije ▾

Opći dio

Obavijesti

2_Izvedbeni_plan_nastave

3_Kalendar_nastave

4_Ogledna_ispitna_pitanja

Obavijesti

1_Obavijest_o_početku_n...

Nastavni materijali

Tema 3

Tema 4

Tema 5

Tema 6

Tema 7

Tema 8

Tema 9

Tema 10

FORUM
Obavijesti

DATOTEKA
2_Izvedbeni_plan_nastave

DATOTEKA
3_Kalendar_nastave

DATOTEKA
4_Ogledna_ispitna_pitanja

Obavijesti

DATOTEKA
1_Obavijest_o_početku_nastave

Popis e-kolegija

Pretraži e-kolegije

Svi e-kolegiji ...

Kalendar

Rujan 2022.

Pon	Uto	Sri	Čet	Pet	Sub	Ned
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30					

Cijeli kalendar

Uvoz ili izvoz kalendara

Nove obavijesti

Dodaj novu temu...
(Trenutačno nema obavijesti)

Administracija

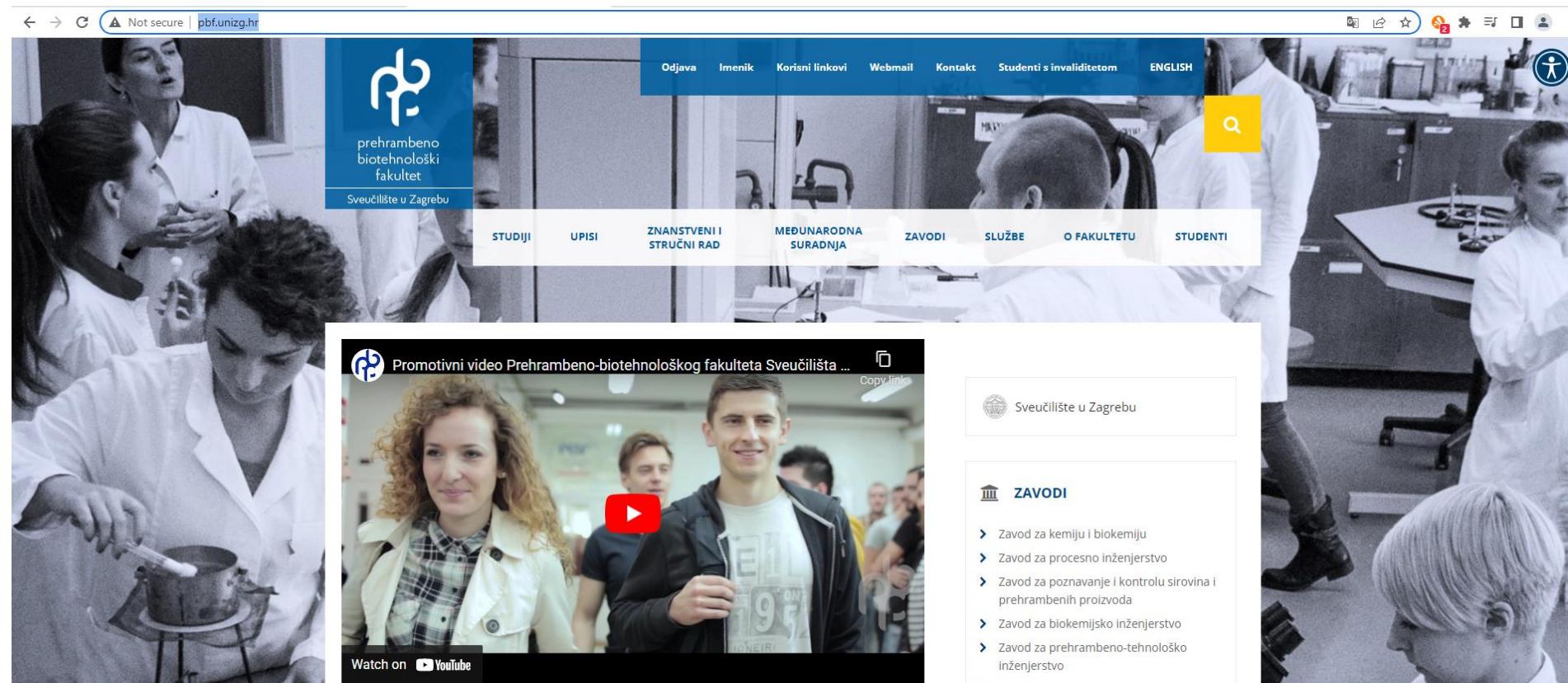
Uvod u biotehnologiju

Sveučilište u Zagrebu
University of Zagreb

Kako do informacija o predmetu? <http://www.pbf.unizg.hr/>

(informacije, nastavni materijali, rezultati ispita,...)

Not secure | pbf.unizg.hr

prehrambeno
biotehnoški
fakultet

Sveučilište u Zagrebu

Odjava Imenik Korisni linkovi Webmail Kontakt Studenti s invaliditetom ENGLISH

STUDIJI UPISI ZNANSTVENI I STRUČNI RAD MEDUNARODNA SURADNJA ZAVODI SLUŽBE O FAKULTETU STUDENTI

Promotivni video Prehrambeno-biotehnoškog fakulteta Sveučilišta ...

Watch on YouTube

ZAVODI

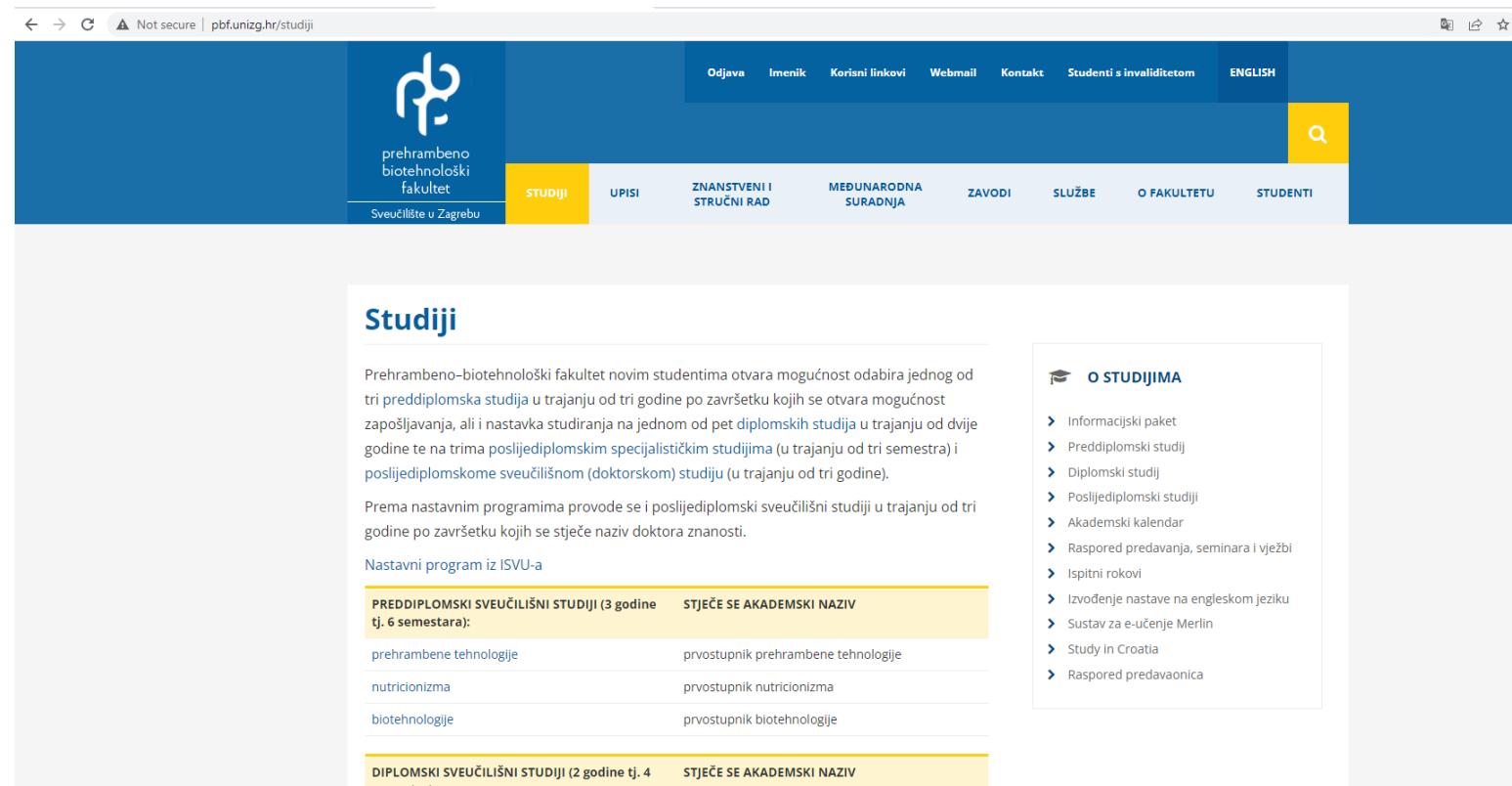
- Zavod za kemijsku i biokemijsku inženjerstvo
- Zavod za procesno inženjerstvo
- Zavod za poznavanje i kontrolu sirovina i prehrambenih proizvoda
- Zavod za biokemijsko inženjerstvo
- Zavod za prehrambeno-tehnološko inženjerstvo
- Zavod za građevinsko inženjerstvo

Sveučilište u Zagrebu

Uvod u biotehnologiju

Kako do informacija o predmetu? <http://www.pbf.unizg.hr/>

(informacije, nastavni materijali, rezultati ispita,...)

The screenshot shows the official website of the Faculty of Food Technology and Biotechnology at the University of Zagreb. The URL in the address bar is "Not secure | pbf.unizg.hr/studiji". The header features the faculty's logo and name in blue, with "Sveučilište u Zagrebu" below it. A navigation menu includes links for Odjava, Imenik, Korisni linkovi, Webmail, Kontakt, Studenti s invaliditetom, ENGLISH, STUDIJI (highlighted in yellow), UPISI, ZNANSTVENI I STRUČNI RAD, MEDUNARODNA SURADNJA, ZAVODI, SLUŽBE, O FAKULTETU, and STUDENTI. A search icon is also present. The main content area is titled "Studiji" and discusses study programs, mentioning pre-diploma, diploma, and post-diploma studies. It also mentions the ISVU program and academic calendar. A sidebar titled "O STUDIJIMA" lists various study-related links. At the bottom, there are sections for "PREDDIPLOMSKI SVEUČILIŠNI STUDIJ (3 godine tj. 6 semestara)" and "DIPLOMSKI SVEUČILIŠNI STUDIJ (2 godine tj. 4 semestara)".

Not secure | pbf.unizg.hr/studiji

prehrambeno
biotehnološki
fakultet
Sveučilište u Zagrebu

Odjava Imenik Korisni linkovi Webmail Kontakt Studenti s invaliditetom ENGLISH STUDIJI UPISI ZNANSTVENI I STRUČNI RAD MEDUNARODNA SURADNJA ZAVODI SLUŽBE O FAKULTETU STUDENTI

Studiji

Prehrambeno-biotehnološki fakultet novim studentima otvara mogućnost odabira jednog od tri preddiplomska studija u trajanju od tri godine po završetku kojih se otvara mogućnost zapošljavanja, ali i nastavka studiranja na jednom od pet diplomskih studija u trajanju od dvije godine te na trima poslijediplomskim specijalističkim studijima (u trajanju od tri semestra) i poslijediplomske siveučilišnom (doktorskom) studiju (u trajanju od tri godine).

Prema nastavnim programima provode se i poslijediplomski siveučilišni studiji u trajanju od tri godine po završetku kojih se stječe naziv doktora znanosti.

Nastavni program iz ISVU-a

PREDDIPLOMSKI SVEUČILIŠNI STUDIJ (3 godine tj. 6 semestara):

prehrambene tehnologije	prvostupnik prehrambene tehnologije
nutricionizma	prvostupnik nutricionizma
biotehnologije	prvostupnik biotehnologije

DIPLOMSKI SVEUČILIŠNI STUDIJ (2 godine tj. 4 semestara):

DIPLOMSKI SVEUČILIŠNI STUDIJ (2 godine tj. 4 semestara): STJEĆE SE AKADEMSKI NAZIV	
--	--

O STUDIJIMA

- ▶ Informacijski paket
- ▶ Preddiplomski studij
- ▶ Diplomski studij
- ▶ Poslijediplomski studiji
- ▶ Akademski kalendar
- ▶ Raspored predavanja, seminarova i vježbi
- ▶ Ispitni rokovi
- ▶ Izvođenje nastave na engleskom jeziku
- ▶ Sustav za e-učenje Merlin
- ▶ Study in Croatia
- ▶ Raspored predavaonica

Uvod u biotehnologiju

Sveučilište u Zagrebu
University of Zagreb

Kako do informacija o predmetu? <http://www.pbf.unizg.hr/>

(informacije, nastavni materijali, rezultati ispita,...)

The screenshot shows a web page for the Biotechnology study program at the Faculty of Food Technology and Biotechnology, University of Zagreb. The URL in the address bar is pbf.unizg.hr/studiji/preddiplomski_studij/biotehnologija. The page title is "Biotehnologija". The main content area describes the program's focus on chemistry, biochemistry, biology, and engineering knowledge, and its applications in food and pharmaceutical industries. It mentions the program's history, its relationship with traditional biotechnology, and its modern applications. The "Voditelj studija" is listed as prof.dr.sc. Anita Slavica. Below the main text, there are links to "Opće informacije o studijskom programu", "Izvedbeni plan nastave za akademsku godinu 2020./2021.", and "Struktura programa i opisi predmeta (izvodi se od akademske godine 2022./2023.)". A sidebar on the right is titled "O STUDIJIMA" and lists various study-related links.

studiji / Preddiplomski studij

Biotehnologija

Program se temelji na najnovijim znanstvenim dostignućima iz kemije i biokemije, biologije i to s posebnim naglaskom na molekularnu biologiju i mikrobiologiju, te na inženjerskim znanjima u cilju obrazovanja stručnjaka za šire područje biotehnologije.

Prema definiciji Europske federacije za biotehnologiju iz 1992. godine, biotehnologija "povezuje prirodne i inženjerske znanosti da bi se postigla primjena organizama, stanica, njihovih dijelova i molekularnih analogona u dobivanju proizvoda za dobrobit čovječanstva". Prema toj definiciji biotehnologija je znanost stara koliko i tradicija priprave piva, vina i fermentirane hrane, ali i sasvim nova i suvremena s tehnologijom na osnovi rekombinantne DNA, tehnologijom hibridoma i drugih stanica viših organizama, biosenzora i biočipova.

Spektar proizvoda širi se svakim danom od proizvoda tradicionalne biotehnologije, kao što su pekarski, prehrambeni i krmnici kvasac, pivo, vino, alkohol te organske kiseline, do nekoliko stotina novih prehrambenih, farmaceutskih i dijagnostičkih pripravaka. Također su značajni biotehnološki postupci u zaštiti okoliša (obrada otpadnih voda, biološka razgradnja organskoga čvrstog otpada, biodeodorizacija) i mogućnosti primjene biotehnologije u agrokompleksu.

Voditelj studija: prof.dr.sc. Anita Slavica

Opće informacije o studijskom programu

Izvedbeni plan nastave za akademsku godinu 2020./2021.

Struktura programa i opisi predmeta (izvodi se od akademske godine 2022./2023.)

O STUDIJIMA

- ▶ Informacijski paket
- ▶ Preddiplomski studij
- ▶ Prehrambena tehnologija
- ▶ **Biotehnologija**
- ▶ Nutricionizam
- ▶ Diplomski studij
- ▶ Poslijediplomski studiji
- ▶ Akademski kalendar
- ▶ Raspored predavanja, seminara i vježbi
- ▶ Ispitni rokovi
- ▶ Izvođenje nastave na engleskom jeziku
- ▶ Sustav za e-učenje Merlin
- ▶ Study in Croatia
- ▶ Raspored predavaonica

Uvod u biotehnologiju

Kako do informacija o predmetu? <http://www.pbf.unizg.hr/>

(informacije, nastavni materijali, rezultati ispita,...)

| pbf.unizg.hr/studiji/prediplomski_studij/biotehnologija/struktura_programa_i_opisi_predmeta_izvodi_se_od_akademске_godine_2022_2023

Studiji / Prediplomski studij / Biotehnologija

Struktura programa i opisi predmeta (izvodi se od akademске godine 2022./2023.)

Popis obveznih i izbornih predmeta i modula unutar stručne jezgre s brojem sati nastave potrebnih za njihovu izvedbu i brojem bodova po ECTS sustavu

POPIS PREDMETA / MODULA								
PREDMET	NOSITELJ	Semestar	P	S	V	e-učenje	Broj bodova po ECTS sustavu	Obvezni / izborni
Opća kemija	Damir Ivecović	I.	30	36	30	5 %	8,0	obvezni
Fizika	Davor Horvatić	I.	45	15	15	0 %	5,0	obvezni
Matematika 1	Marjan Praljak	I.	30	30	0	10 %	5,0	obvezni
Analitička kemija	Ivone Jakaša	I.	14	14	36	2 %	4,0	obvezni
Uvod u biotehnologiju	Anita Slavica	I.	30	0	0	< 20 %	3,0	obvezni
Engleski / Njemački jezik u struci 1	Ana Kovačić / Dijana Njerš	I.	10	20	0	< 20 %	2,0	obvezni
Osnove informatike	Ana Vukelić	I.	10	0	15	10 %	2,0	obvezni
Tjelosna i zdravstvena kultura 1	Neven Karković	I.	0	0	30	5 %	0,5	obvezni

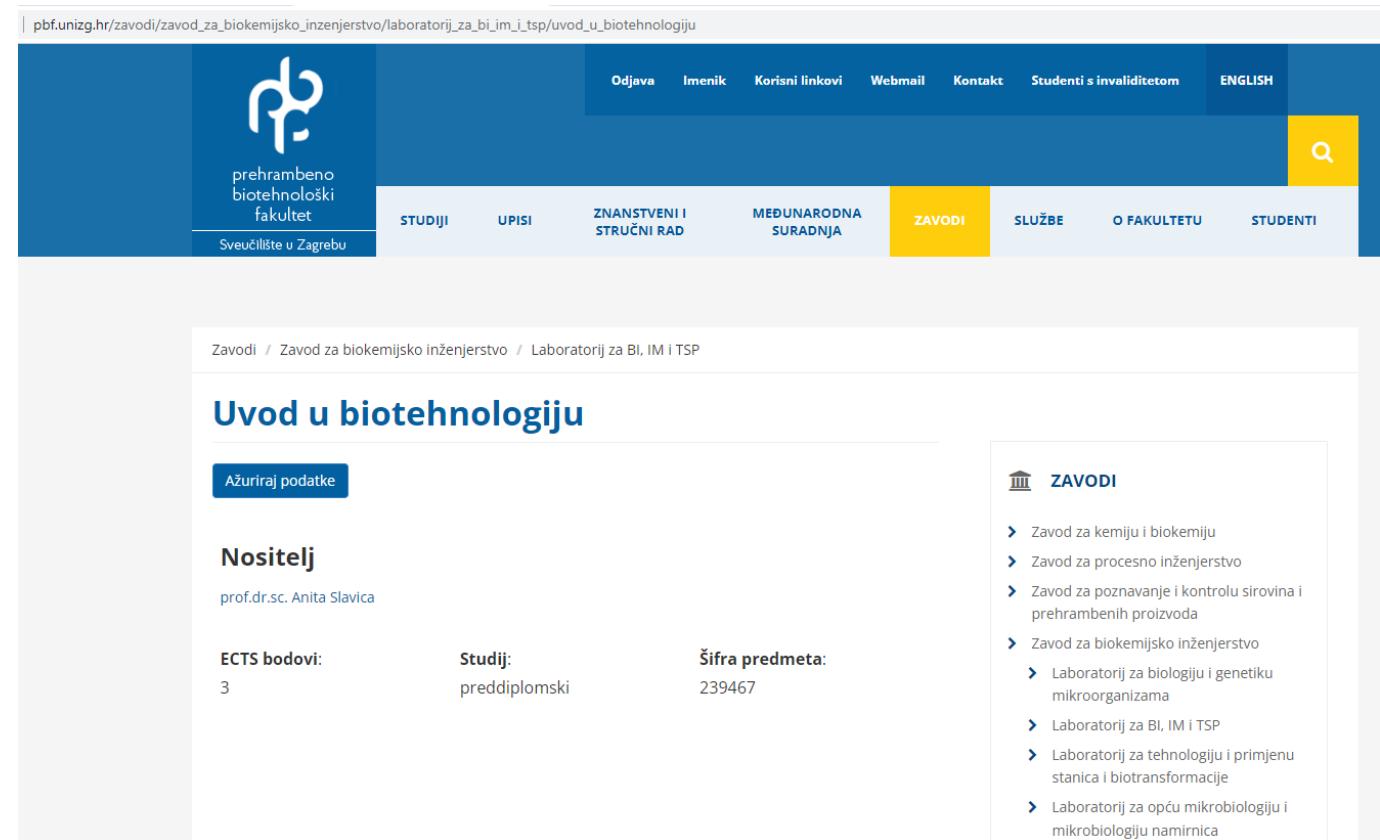
O STUDIJIMA

- Informacijski paket
- Prediplomski studij
  - Prehrambena tehnologija
  - Biotehnologija
  - Nutričionizam
- Diplomski studij
- Poslijediplomski studiji
- Akademski kalendar
- Raspored predavanja, seminara i vježbi
- Ispitni rokovi
- Izvođenje nastave na engleskom jeziku
- Sustav za e-učenje Merlin
- Study in Croatia
- Raspored predavaonica

Uvod u biotehnologiju

Kako do informacija o predmetu? <http://www.pbf.unizg.hr/>

(informacije, nastavni materijali, rezultati ispita,...)

The screenshot shows a university website with a blue header. The header includes the logo of the Faculty of Food Technology and Biotechnology, the name 'Sveučilište u Zagrebu', and links for Odjava, Imenik, Korisni linkovi, Webmail, Kontakt, Studenti s invaliditetom, ENGLISH, and a search icon. Below the header, there's a navigation bar with categories: STUDIJI, UPISI, ZNANSTVENI I STRUČNI RAD, MEDUNARODNA SURADNJA, ZAVODI (highlighted in yellow), SLUŽBE, O FAKULTETU, and STUDENTI.

The main content area displays the title 'Uvod u biotehnologiju'. Below it, there's a button labeled 'Ažuriraj podatke'. To the right, there's a sidebar titled 'ZAVODI' containing a list of various academic departments.

Zavodi: Zavod za kemiju i biokemijsku tehnologiju, Zavod za procesno inženjerstvo, Zavod za poznavanje i kontrolu sirovina i prehrambenih proizvoda, Zavod za biokemijsko inženjerstvo, Laboratorij za biologiju i genetiku mikroorganizama, Laboratorij za BI, IM i TSP, Laboratorij za tehnologiju i primjenu stanica i biotransformacije, Laboratorij za opću mikrobiologiju i mikrobiologiju namirnica.

Nositelj: prof.dr.sc. Anita Slavica

ECTS bodovi: 3   **Studij:** prediplomski   **Šifra predmeta:** 239467

što je biotehnologija? (1)

bio   techno   logija

grčki *bios + tehnos + logos*

život

vještina

znanje

umijeće

znanost

praktično znanje

riječ

engleski

life

*skill, art
(‘hands on’ knowledge)*

*knowledge
(theoretical)*

što je biotehnologija? (2)

European Federation of Biotechnology (EFB; <http://www.efb-central.org>) dala je 1989. god. ovu definiciju:

'Biotechnology is the integration of natural sciences and engineering sciences in order to achieve the application of organisms, cells, parts thereof and molecular analogues for products and services.'

što je biotehnologija? (3)

European Federation of Biotechnology (EFB; <http://www.efb-central.org>) dala je 1989. god. ovu definiciju:

‘Biotehnologija je integracija prirodnih i inženjerskih znanosti s ciljem primjene organizama, stanica i njihovih dijelova te molekulske analogone u proizvodnji i uslugama.’

što je biotehnologija? (4)

'Biotechnology is making money with biology.'

'Biotechnology uses substances, materials or extracts derived from living cells, employing 22 million Europeans in a €1.5Tn endeavor, being the premier global economic growth opportunity this century.'

'Biotechnology will deliver solutions to unimagined problems, providing food security, health and well-being to mankind for centuries to come.'

KMA Gartland et al. (*Current Opinion in Biotechnology*, 2013)

kratka povijest biotehnologije (1)

- prapovijest fermentacijom voćnih sokova dobivaju se alkoholni napitci; fermentacijom mlijeka i tjesteta s pomoću, redom, bakterija mliječne kiseline i kvasaca, dobivaju se kiselo mlijeko i tjesto,...
- 1650. Francuska: Orléan metoda za proizvodnju octa iz „otopine etanola“
- ~1680 Nizozemska: Anthonie van Leuwenhoek promatra bakterijske stanice pomoću mikroskopa
- 1856. Francuska: Louis Pasteur izdvaja stanice pivskog kvasca od bakterija mliječne kiseline
- ~1890 Francuska, Njemačka: Louis Pasteur, Robert Koch razvijaju prvo cjepivo
- 1900. Japan: Jokichi Takamine koristi α -amilazu za razgradnju škroba
- 1908. Njemačka: Otto Roehm koristi tripsin iz pankreasa u detergentima i u proizvodnji kože
- 1916. UK: Chaim Weizmann razvija bioprocес за proizvodnju acetona i *n*-butanola
- od 1920. industrijska proizvodnja limunske kiseline površinskim bioprocесом s pomoću pljesni *Aspergillus niger*
- 1928/9. UK: Alexander Fleming opisuje penicilin

kratka povijest biotehnologije (2)

- 1943. SAD: Selman Waksman opisuje streptomycin
- od 1949. SAD: industrijska proizvodnja steroida
- od 1957. Japan: industrijska proizvodnja glutaminske kiseline u bioreaktoru s pomoću *Corynebacterium glutamicum*
- od 1960. Danska: proteaze bakterija iz roda *Bacillus* koriste se u detergentima
- od 1965. Danska: proizvodnja sira pomoću sirila
- od 1970. SAD: proizvodnja visoko-fruktoznog sirupa koji zamjenjuje saharozu u bezalkoholnim pićima
- 1972/3 SAD: Stanley Cohen i Francis Boyer razvijaju postupak za *in vitro* rekombinaciju DNA pomoću plazmida
- 1975. UK/Švicarska: César Milstein i Georges Köhler priređuju monoklonska protutijela pomoću hibridoma stanica

kratka povijest biotehnologije (3)

- od 1977. proizvodnja rekombinantnih proteina s pomoću bakterija
- od 1982. prve transgenične biljke i životinje
- 1985. SAD: Kary Mullis opisuje reakciju polimeraze (*PCR*)
- od 1990. SAD: započinje projekt humanog genoma (*HUGO*)
- 1995. transgenične rajčice registrirane kao prehrambeni proizvod u SAD-u i UK-u
- od 1995. eksperimenti genske terapije na čovjeku
- 1996. sekvencioniran genom kvasca
- 1998. klonirana prva životinja replika svoje majke - ovca Dolly
  - > 2 mil bp DNA spremljeno u bazama podataka
- 1999. kroz ~4 mjeseca kompletno sekvencioniran genom *Drosophila melanogaster* (1.6 milijardi bp)

kratka povijest biotehnologije (4)

- 1999 humane matične stanice održavaju se u kulturi
- 1999 tržišna vrijednost rekombinantnih terapeutskih proteina prelazi 10 milijardi \$

...

...

...

vidimo se na **Fiziologiji industrijskih mikroorganizama**, temeljnom modulu diplomske studijske programe

Bioprocesno inženjerstvo i

Molekularna biotehnologija

kratka povijest biotehnologije (5)

- 1999
- 1999

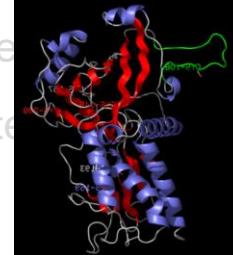
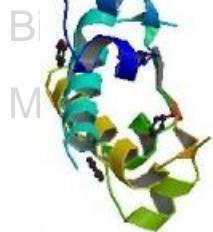
humane matične stanice održavaju se u kulturi
tržišna vrijednost rekombinantnih terapeutičkih proteinova je prelazi 10 milijardi dolara

...

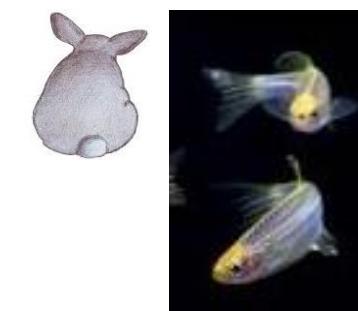
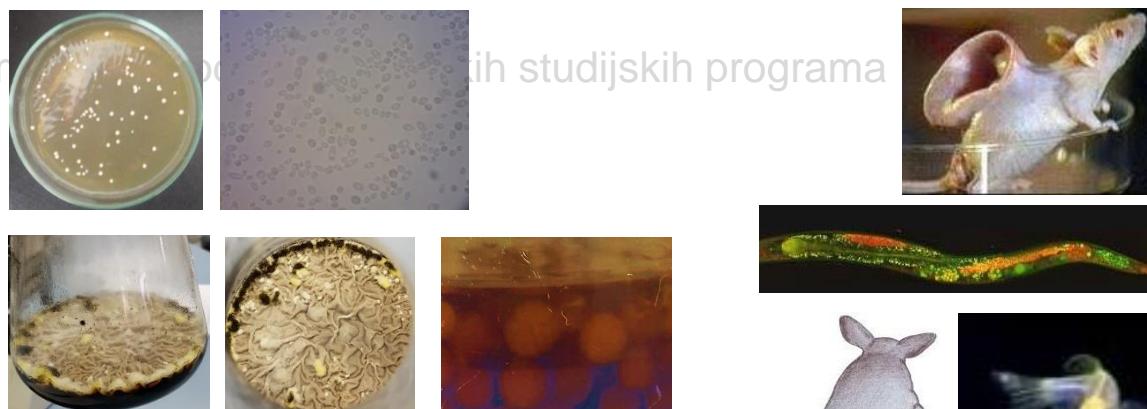
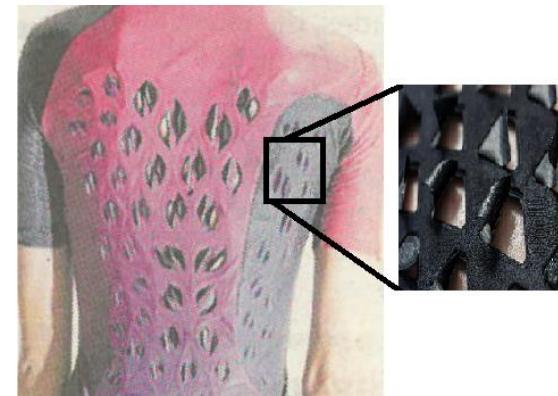
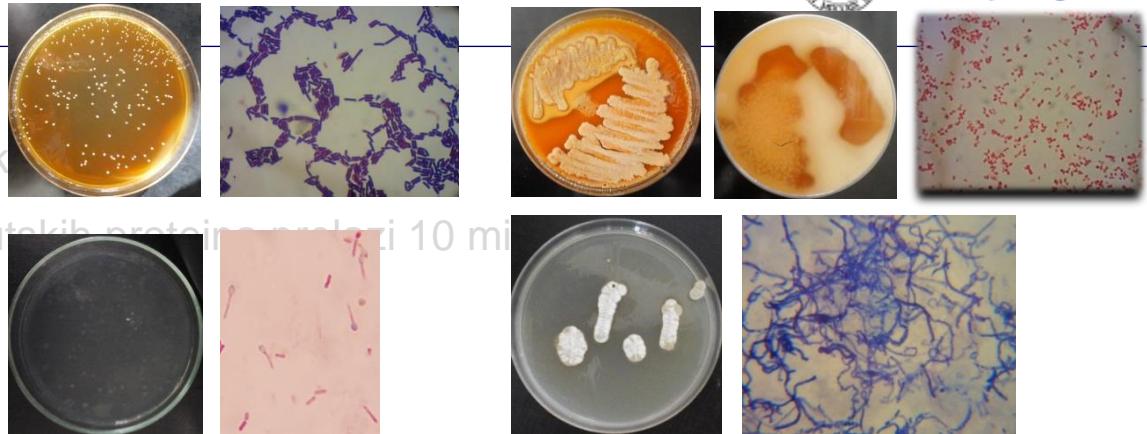
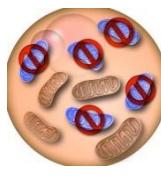
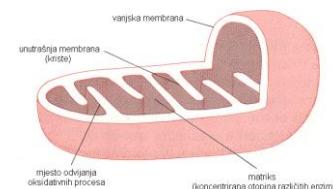
...

...

vjedimo se na **Fiziologiji industrijskih mikroorganizama**, teme i predmete učenja, potrebe za postupnim razvojem studijskih programa

- *3D bioprinted clothing*
- *3-parent babies regulation*

kratka povijest biotehnologije (6)

- 1999 humane matične stanice održavaju se u kulturi
- 1999 tržišna vrijednost rekombinantnih terapeutskih proteina prelazi 10 milijardi \$

...

...

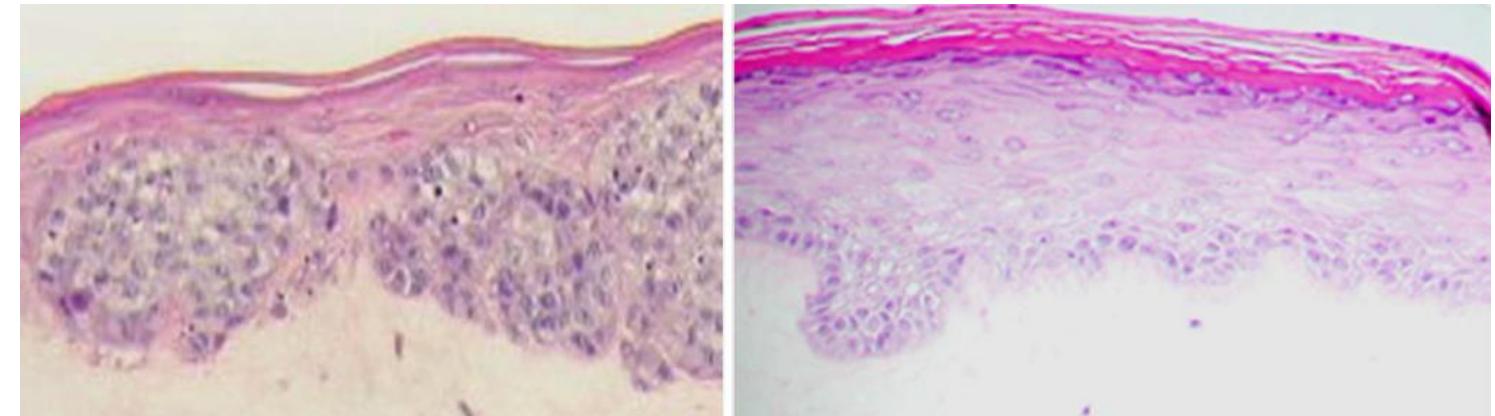
...

vidimo se na **Fiziologiji industrijskih mikroorganizama**, temeljnom modulu diplomske studijske programe

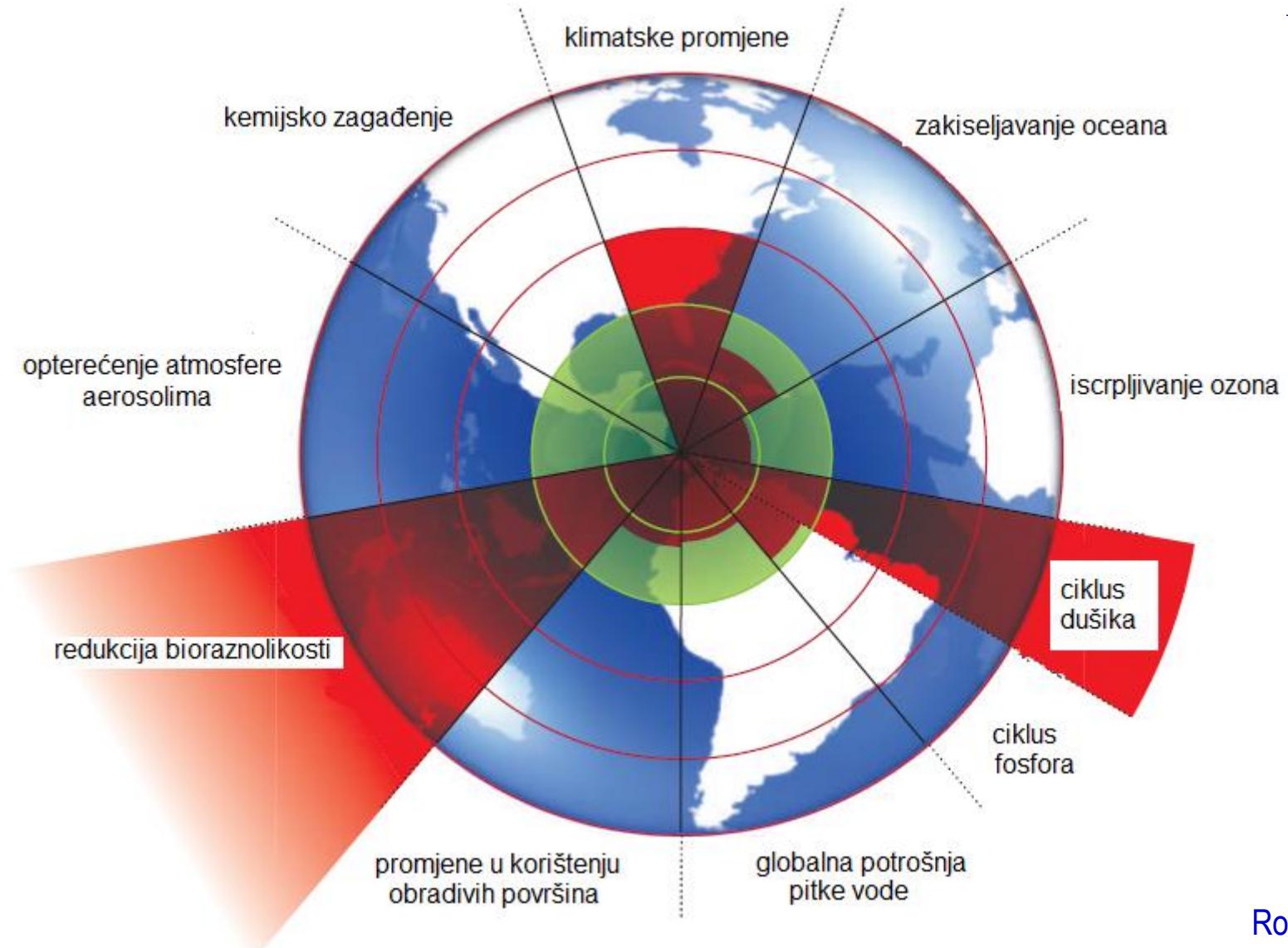
Bioprocесно инжењерство и

Molekularna biotehnologija

- *reconstructed human „skin” models*

primjena biotehnologije (1)

Rockström et al., Nature 2009

primjena biotehnologije (2)

- biotehnologija je jedna od glavnih tehnologija na kojima se temelji bio-industrija Europske unije
- četiri su glavna područja primjene biotehnologije:

crvena (*biopharma*) biotehnologija

zelena (*agri-food*) biotehnologija

bijela (industrijska) biotehnologija

plava (*environmental*) biotehnologija

crvena biotehnologija - zdravlje, medicina, dijagnostika

yellow biotechnology - food biotechnology, nutrition science

plava biotehnologija - akvakultura, biotehnologija obale i mora

zelena biotehnologija - poljoprivreda, biotehnologija okoliša, biogoriva, biognojivo,
bioremedijacija i geomikrobiologija

smeđa biotehnologija - biotehnologija sušnih područja i pustinja

crna biotehnologija - bioterorizam, biološki rat, biokriminal, ratovanje

pururna biotehnologija - patenti, publikacije, izumi, intelektualno vlasništvo

bijela biotehnologija* - *gene-based* bioindustrija

zlatna biotehnologija - bioinformatika, nanobiotehnologija

siva biotehnologija - biokemijsko inženjerstvo i bioprocесna tehnologija

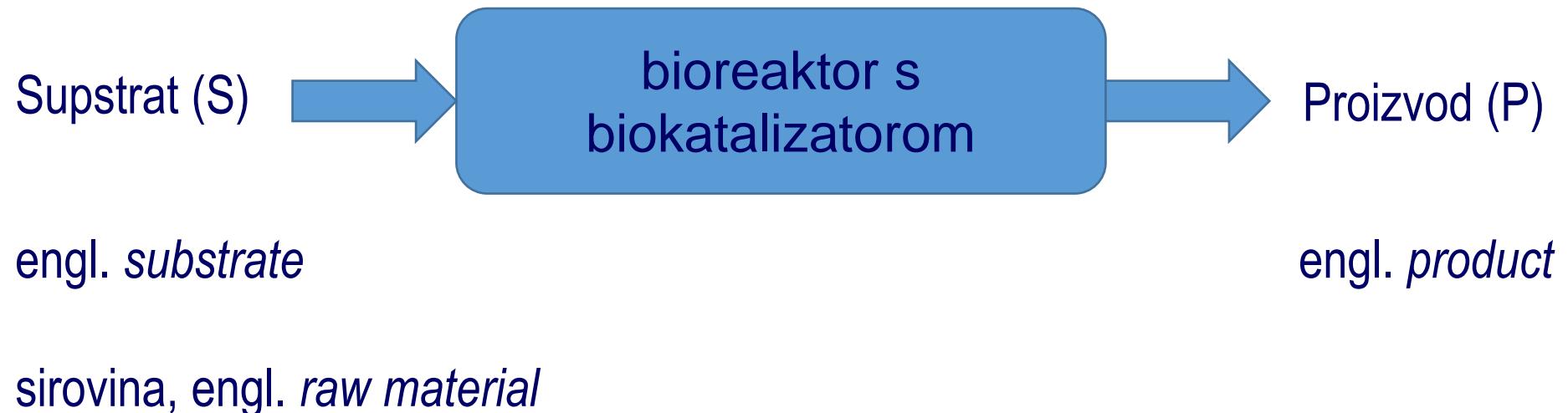
što je bioprocес, biokatalizator i bioreaktor? (1)

Biotehnološki proces ili bioprocес je glavni dio biotehnološkog proizvodnog postupka u kojem se supstrati djelovanjem **biokatalizatora** transformiraju u proizvod.

Biokatalizator inicira i/ili mijenja (povećava) brzinu određene reakcije ili niza reakcija.

Bioprocес se provodi u **bioreaktoru**.

što je bioprocес, biokatalizator i bioreaktor? (2)

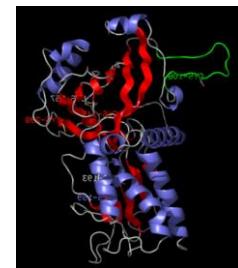
što je bioprocес, **biokatalizator** i bioreaktor? (3)

- **biokatalizator** (engl. biocatalyst):

- . (mikro)organizmi (bakterije, kvasci, pljesni, alge);

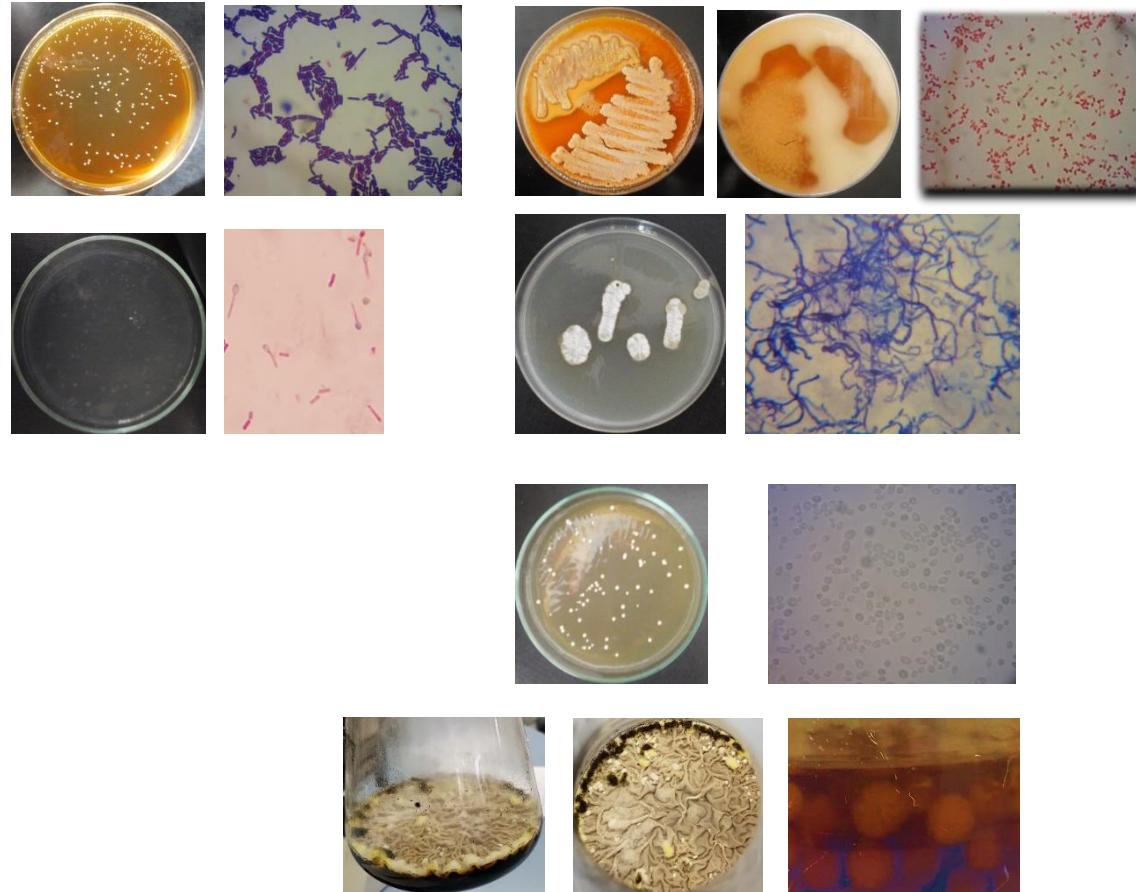
- . biljne stanice, životinjske stanice, tkiva;

- . enzimi, organele, membrane;

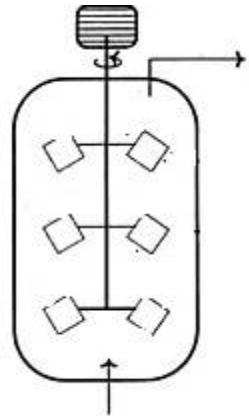
- . „umjetni enzimi i organele” (analogoni);

- . „umjetni (mikro)organizmi”.

što je bioprocес, biokatalizator i **bioreaktor?** (4)

glavni tipovi bioreaktora

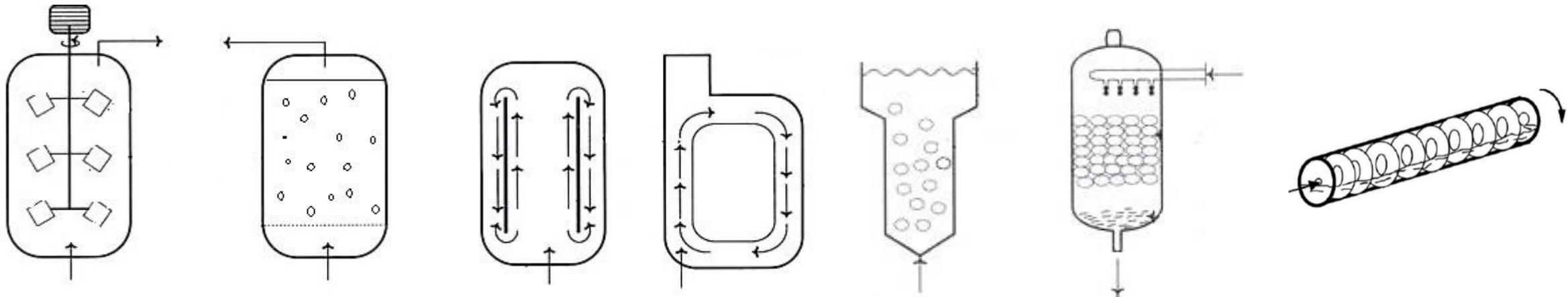

bioreaktor s miješalom

što je bioprocес, biokatalizator i **bioreaktor?** (5)

glavni tipovi bioreaktora

sa miješalom

barbotirajuća
kolona

air-lift

sa lebdećim
slojem

sa nasutim
slojem

horizontalni
rotirajući
cijevni bioreaktor
(hrcb)

što je bioprocес, biokatalizator i bioreaktor? (6)

Bioprocесе које користе ензиме као биокатализаторе називамо ензимским процесима (engl. enzyme processes).

Bioprocесе које користе микробне станице као биокатализаторе називамо микробним процесима (engl. microbial processes).

Bioprocесе које користе билоје или животинске станице као биокатализаторе називамо процесима у култури станица (engl. cell culture processes).